

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē
॥ pañcacatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcacatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

bandhūnāṃ samakṣē sarvatra prasṛtasya lōkāpavādasya
varṇanaṃ kṛtvā śrīrāmēṇa sītāṃ vanē visarjayitum
lakṣmaṇaṃ pratyādēśaḥ

tēṣāṃ samupaviṣṭānāṃ
sarvēṣāṃ dīnacētasām |
uvāca vākyam kākutsthō
mukhēna pariśuṣyatā || 7.45.1 ||

sarvē śṛṇuta bhadraṃ vō
mā kurudhvaṃ manō'nyathā |
paurāṇāṃ mama sītāyāṃ
yādṛśī vartatē kathā || 7.45.2 ||

paurāpavādaḥ sumahāṃ -
stathā janapadasya ca |
vartatē mayi bībhatsā
sā mē marmāṇi kṛntati || 7.45.3 ||

ahaṃ kila kulē jāta
ikṣvākūṇāṃ mahātmanām |

sītāpi satkulē jātā

janakānāṃ mahātmanām || 7.45.4 ||

jānāsi tvaṃ yathā saumya

daṇḍakē vijanē vanē |

rāvaṇēna hṛtā sītā

sa ca vidhvaṃsitō mayā || 7.45.5 ||

tatra mē buddhirutpannā

janakasya sutāṃ prati |

atrōṣitāmimāṃ sītā -

mānayēyaṃ kathāṃ purīm || 7.45.6 ||

pratyayārthaṃ tataḥ sītā

vivēśa jvalanaṃ tadā |

pratyakṣaṃ tava saumitrē

dēvānāṃ havyavāhanaḥ || 7.45.7 ||

apāpāṃ maithilīmāha

vāyuścākāśagōcaraḥ |

candrādityau ca śaṃsētē

surāṇāṃ sannidhau purā || 7.45.8 ||

ṛṣīṇāṃ caiva sarvēṣā -

mapāpāṃ janakātmajām |

ēvaṃ śuddhasamācārā

dēvagandharvasannidhau || 7.45.9 ||

laṅkādvīpē mahēndrēṇa

mama hastē nivēśitā |

antarātmā ca mē vētti

sītāṃ śuddhāṃ yaśasvinīm || 7.45.10 ||

tatō gṛhītvā vaidēhī -

mayōdhyāmahamāgataḥ |

ayaṃ tu mē mahān vādaḥ

śōkaśca hr̥di vartatē || 7.45.11 ||

paurāpavādaḥ sumahāṃ -

stathā janapadasya ca |

akīrtiryasya gīyēta

lōkē bhūtasya kasyacit || 7.45.12 ||

patatyēvādhamān lōkān

yāvacchabdaḥ prakīrtiyatē |

akīrtirnindyatē dēvaiḥ

kīrtirlōkēṣu pūjyatē || 7.45.13 ||

kīrtiyartham tu samārambhaḥ

sarvēśāṃ sumahātmanām |

apyaham jīvitam jahyām

yuṣmān vā puruṣarṣabhāḥ || 7.45.14 ||

apavādabhayād bhītaḥ

kiṃ punarjanakātmajām |

tasmād bhavantaḥ paśyantū

patitaṃ śōkasāgarē || 7.45.15 ||

nahi paśyāmyaham bhūtaṃ

kiñcid duḥkhamatō'dhikam |

śvastvaṃ prabhātē saumitrē
sumantrādhiṣṭhitaṃ ratham || 7.45.16 ||

āruhya sītāmārōpya
viṣayāntē samutsrja |
gaṅgāyāstu parē pārē
vālmikēstu mahātmanaḥ || 7.45.17 ||

āśramō divyasaṅkāśa -
stamasātīramāśritaḥ |
tatraitāṃ vijanē dēśē
visrjya raghunandana || 7.45.18 ||

śīghramāgaccha saumitrē
kuruṣva vacanaṃ mama |
na cāsmi prativaktavyaḥ
sītāṃ prati kathaṅcana || 7.45.19 ||

tasmāt tvaṃ gaccha saumitrē
nātra kāryā vicāraṇā |
aprītirhi parā mahyaṃ
tvayaitat prativāritē || 7.45.20 ||

śāpitā hi mayā yūyaṃ
pādābhyāṃ jīvitēna ca |
yē māṃ vākyāntarē brūyu -
ranunētuṃ kathaṅcana || 7.45.21 ||

ahitā nāma tē nityaṃ
madabhīṣṭaviḡhātanāt |

mānayantu bhavantō māṃ
yadi macchāsanē sthitāḥ || 7.45.22 ||

itō'dya nīyatāṃ sītā
kuruṣva vacanaṃ mama |
pūrvamuktō'hamanayā
gaṅgātīrē'hamāśramān || 7.45.23 ||

paśyēyāmiti tasyāśca
kāmaḥ saṃvartyatāmayam |
ēvamuktvā tu kākutsthō
bāṣpēṇa pihitēkṣaṇaḥ || 7.45.24 ||

saṃvivēśa sa dharmātmā
bhrātr̥bhiḥ parivāritaḥ |
śōkaṣaṃvignaḥṛdayō
niśaśvāsa yathā dvipaḥ || 7.45.25 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
uttarakāṇḍē pañcatvāriṃśaḥ sargaḥ ||